

Til lovforslag nr. L 109. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 29. april 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik

(Ændring af 300-timers-reglen for ægtepar)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. januar 2009 og var til 1. behandling den 26. februar 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 26. november 2008 dette udkast til udvalget, jf. AMU alm. del – bilag 56. Den 29. januar 2009 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, et notat herom og et ligestillingsnotat til udvalget.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et åbent samråd den 1. april 2009.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Henvendelser

Udvalget har modtaget en henvendelse fra AErådet. Beskæftigelsesministeren har over for udvalget kommenteret henvendelsen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at lovforslaget om 450 timers arbejde for at få ret til kontanthjælp er velbegrundet set i forhold til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Med 450-timers-reglen er opnået, at kontanthjælpsmodtagere beviser, at de står til rådighed for arbejdsmarkedet, samtidig med at det kan være svært at finde arbejdskraft til de job, som de tager, da der normalt er tale om små job, som ledige ellers ikke tager på grund af dagpengereglerne. Samtidig medfører reglen om 450 timer, at man ikke blot kommer til Danmark som indvander af økonomiske hensyn. Dermed er det medvirkende til, at Danmark ikke virker som en magnet for økonomiske flygtninge.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedstens medlemmer af udvalget indstiller lovforslaget til forkastelse. Regeringen skaber med de lave kontanthjælpsydelse, herunder 300-timers-reglen, som skal erstattes af 450-reglen, en øget fattigdom.

300-timers reglen har for mange været starten på en negativ fattigdomsspiral, som kan være meget vanskelig at komme ud af. S, SF, RV og EL synes ikke, det er retfærdigt, at flere mennesker skal leve i fattigdom, hvilket vil være kon-

sekvensen af at erstatte 300-timers-reglen med en 450-timers regel, fordi mindst yderligere 70 familier vil miste retten til kontanthjælp.

Regeringen vil imidlertid hverken stå ved, at vi har et fattigdomsproblem, definere en fattigdomsgrænse, så fattigdommen bliver målbar, eller gøre noget aktivt for at fjerne de ydelser, der er med til at skabe fattigdommen.

Oppositionen peger på følgende problemer med 450-timers reglen:

- 95 pct. af dem, der på baggrund af 300-timers-reglen har fået frataget kontanthjælpen, er ikke født i Danmark og har ingen uddannelse – heraf udgør 70 pct. kvinder.

- De, der rammes af 300-timers-reglen er kendetegnet ved meget lidt eller ingen skolegang og meget dårlige danskkundskaber.

Regeringen har ikke kunnet redegøre for, hvilken beskæftigelsesmæssig effekt der forventes af at indføre en 450-timers-regel.

- Integrationen bliver vanskeligere, når fattigdom tvinger familier ud i sort arbejde, tvivlsomme lån, og de samtidig får mindre overskud til deres børn, hvilket indebærer, at en negativ social arv kan blive sværere at bryde.

- Børn bliver ramt hårdt af forældrenes fattigdom, og forældrene vil ikke have overskud til at sende børn til fødselsdage, aktiviteter efter skole, der kræver kontingent, etc.

- Det er urimeligt at øge kravene i en tid, hvor også ressourcestærke borgere blive fyret på

grund af den økonomiske krise. De ressourcestærke vil stå stærkest i kampen om at komme i beskæftigelse igen, den stigende ledighed vil gøre det langt vanskeligere at leve op til de 450 timers beskæftigelse.

Regeringen fastholder den lave ydelse i håb om, at den straf, det er at fratage familierne deres forsørgelsesgrundlag, vil »motivere og hjælpe« forældrene til at komme i arbejde. Det er en modsætning i regeringens påståede ønske om at hjælpe de ledige, at den indfører en 450-timers-regel, når regeringen samtidig ikke kan give et bud på, hvilken effekt den vil få. Formålet med loven er ikke at få flere i arbejde, men at skabe flere fattige.

Oppositionen mener, at ledige på kontanthjælp i langt højere grad skal aktiveres og uddannes, så de rustes til at indtage en plads på arbejdsmarkedet. Langt de fleste mennesker er interesserede i at komme i arbejde, og oppositionen mener, at de skal støttes i dette mål.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jens Vibjerg (V) Peter Juel Jensen (V) Louise Schack Elholm (V) Sophie Løhde (V)
Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Knud Kristensen (KF) fmd. Charlotte Dyremose (KF)
Anders Samuelsen (LA) Torben Hansen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) nfm.
Leif Lahn Jensen (S) Eigil Andersen (SF) Karsten Hønge (SF) Morten Østergaard (RV)
Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 109

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, høringsnotat og et ligestillingsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Henvendelse af 1/4-09 fra AERådet
6	2. udkast til betænkning
7	Kopi af brev fra Beskæftigelsesministeriet til DR Orientering om aktindsigt i dokumenter vedrørende SFI-følgegruppe
8	Opfølgning på samrådet onsdag den 1. april 2009 om afslag på aktindsigt til Danmarks Radios P1 Orientering i dokumenter vedr. SFI's undersøgelse af 300 timers reglen

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 109

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvad baggrunden er for, at ministeren tror, at flere vil komme i job, når man ændrer 300-timers-reglen til en 450-timers-regel i en tid, hvor jobfesten er slut, og hvor arbejdsløsheden er stigende, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, at det vil fremme integrationen at fratage en stor gruppe mennesker deres forsørgelsesgrundlag, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor mange flere beskæftigede ministeren forventer, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan ministeren forventer at de, der rammes af 450-timers-reglen, vil komme tættere på at få en plads på arbejdsmarkedet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken uddannelse de personer har, som ikke vil kunne opfylde kravet om 450 timers arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke initiativer der vil blive taget for at få de personer, der bliver ramt af 450-timers-reglen, i arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor mange børn der rammes som en konsekvens af, at forældrene mister deres indkomst pga. 450-timers-reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvor mange personer ministeren forventer vil miste retten til kontanthjælp om året som følge af 450-timers-reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren har taget højde for, at særlig matchgruppe 4 har endog meget svært ved at finde beskæftigelse i en lavkonjunktur, og hvilke konsekvenser vil finanskrisen have i forhold til lovforslaget om 450-timers-reglen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om i forlængelse af besvarelsen på spørgsmål 9 at oversende det statistiske materiale, som ligger til grund for, at ministeren mener, at personer i matchgruppe 4 i dag finder beskæftigelse i plejesektoren, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
11	Spm. om kommentar til henvendelse af 1/4-09 fra AERådet
12	Spm., om det er hensigten med indførelsen af 300-timers- og 450-timers-reglen, at ledige på kontanthjælp skal komme tættere på og helst blive en del af arbejdsmarkedet m.v., til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om, at ministeren bedes oplyse, hvor mange børn der rammes som en konsekvens af, at forældrene mister deres indkomst pga. den gældende 300-timers-regel, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om, at ministeren bedes oplyse, om ministeren mener, at gruppen af ledige, der rammes 450-timers-reglen, hvoraf 95 pct. er uden uddannelse, er tæt på eller langt fra arbejdsmarkedet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 109

Samråds- spm.nr.	Titel
A	Samrådssp., om ministeren kan bekræfte, at der i forbindelse med udarbejdelsen af SFI-rapporten om 300-timers-reglen er »forsvundet« 58 mails, til beskæftigelsesministeren
B	Samrådssp., om da ministeren i sin besvarelse af spørgsmål 1 konstaterer, at forslaget om en 450-timers-regel ikke har nogen beskæftigelseseffekt, og at regeringen derfor ikke mener, at forslaget vil få flere i arbejde, bedes ministeren forklare, hvad formålet med lovforslaget i så fald er, til beskæftigelsesministeren